

SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK
USULLARI

Ikromova Sitora Akbarovna

Asian International University, Bukhara, Uzbekistan

Annotatsiya: *Sportchilarning faoliyatini psixologik nuqtai nazardan o'rganish ularning faoliyati, xulq-atvori va farovonligini tushunish uchun juda muhimdir. Ushbu maqolada sportchilarni o'rganish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan umumiy psixologik usullar, jumladan kuzatish, suhbatlar, so'rovlar va psixologik baholashlar muhokama qilinadi. Ushbu usullarni qo'llash orqali tadqiqotchilar va amaliyotchilar sportchilarning ishlashi va umumiy muvaffaqiyatiga ta'sir qiluvchi psixologik omillar haqida qimmatli ma'lumotlarga ega bo'lishlari mumkin.*

Kalit so'zlar : *sportchilar, psixologiya, ishlash, xulq-atvor, farovonlik*

Kirish :

Sportchilar ko'pincha raqobatbardosh sport turlarida eng yaxshi natijaga erishish uchun katta bosim ostida bo'lishadi. Ularning ruhiy holati maydonda yoki maydonda muvaffaqiyatga erishishda muhim rol o'ynaydi. Sportchilarning faoliyatini psixologik nuqtai nazardan o'rganish ularning turli vaziyatlarda qanday fikrlashi, his etishi va o'zini tutishini tushunish uchun zarurdir. Kuzatish, suhbatlar, so'rovlar va psixologik baholash kabi umumiy psixologik usullardan foydalangan holda tadqiqotchilar sportchilarning natijalariga ta'sir qiluvchi omillar haqida qimmatli ma'lumotlarga ega bo'lishlari mumkin.

Kuzatish - bu sportchilar faoliyatini o'rganishda qo'llaniladigan fundamental usul. O'quv mashg'ulotlari yoki musobaqalar davomida sportchilarni kuzatish orqali tadqiqotchilar ularning xatti-harakatlari, tana tili va murabbiylar va jamoadoshlari bilan o'zaro munosabatlari haqida tushunchaga ega bo'lishlari mumkin. Ushbu usul tadqiqotchilarga real vaqt rejimida ma'lumotlarni to'plash imkonini beradi va sportchilarning turli ogohlantirishlarga qanday munosabatda bo'lishlari haqida boy ma'lumot manbasini taqdim etadi.

Intervyu sportchilar faoliyatini psixologik nuqtai nazardan o'rganishning yana bir qimmatli usuli hisoblanadi. Sportchilar bilan tuzilgan yoki yarim tuzilgan intervyularni o'tkazish orqali tadqiqotchilar o'zlarining sportlari bilan bog'liq fikrlari, his-tuyg'ulari, motivatsiyalari va tajribalarini o'rganishlari mumkin. Suhbatlar tadqiqotchilarga muayyan xatti-harakatlar yoki ishlash natijalarining asosiy sabablarini tushunishga yordam beradigan sifatli ma'lumotlarni taqdim etadi.

Ko'p sonli ishtirokchilardan tez va samarali ma'lumot to'plash uchun so'rovlar odatda tadqiqotda qo'llaniladi. Sportchilarning faoliyatini o'rganishda so'rovlardan stress darajalari, engish strategiyalari, o'z-o'zini samaradorligiga ishonish va motivatsiya kabi turli jihatlar bo'yicha ma'lumotlar to'plash uchun foydalanish mumkin. Sportchilar namunasidan olingan so'rov javoblarini tahlil qilish orqali tadqiqotchilar ishlash yoki farovonlikka ta'sir qilishi mumkin bo'lgan tendentsiyalar yoki naqshlarni aniqlashlari mumkin.

Psixologik baholashlar shaxsiy xususiyatlar yoki aqliy qobiliyatlar kabi o'ziga xos konstruksiyalarni o'lchaydigan standartlashtirilgan vositalardir. Ushbu baholashlar

sportchining ishlash bilan bog'liq asosiy sohalaridagi kuchli va zaif tomonlari haqida qimmatli ma'lumotlarni taqdim etishi mumkin. Mavsumdan oldin yoki mavsum davomida sportchilarga psixologik baholashni o'tkazish orqali murabbiylar va amaliyotchilar individual ehtiyojlarni yanada samaraliroq hal qilish uchun aralashuvlar yoki o'quv dasturlarini moslashtirishlari mumkin.

Sport natijalariga ta'sir qiluvchi psixologik omillarni tushunish sportda individual va jamoaviy natijalarni oshirish uchun juda muhimdir. Sportchilarning harakatlarini o'rganish uchun turli xil psixologik usullar qo'llaniladi, ularning motivatsiyasi, his-tuyg'ulari, kognitiv jarayonlari va xatti-harakatlari haqida tushuncha beradi. Ushbu maqola sportchilarni psixologik o'rganishda qo'llaniladigan asosiy usullarni o'rganadi, ularning ilovalari, kuchli tomonlari va cheklovlarini ta'kidlaydi.

Kuzatish texnikasi

Kuzatuv usullari sportchilarning tabiiy yoki boshqariladigan sharoitlarda xatti-harakatlarini muntazam ravishda kuzatish va qayd etishni o'z ichiga oladi. Ushbu usuldan mashg'ulotlar, musobaqalar yoki boshqa tegishli tadbirlarda foydalanish mumkin. Kuzatishlar tadqiqotchi jismonan mavjud bo'lgan to'g'ridan-to'g'ri yoki video yozuvlar yordamida bilvosita bo'lishi mumkin.

Kuchli tomonlari :

- Xulq-atvor va o'zaro ta'sirlar haqida real vaqtda ma'lumotlarni taqdim etadi.
- Intruziv bo'lmagan, sportchilarga tabiiy ravishda ishlashga imkon beradi.

Cheklovlar :

- Mavzu uchun kuzatuvchi tarafkashlik.
- Fikrlar va his-tuyg'ular kabi ichki holatlarni ushlamasligi mumkin.

O'z-o'zidan hisobot berish uchun anketalar

Sportchilarning psixologik holati, munosabati va xulq-atvorini baholash uchun o'z-o'zidan hisobot berish anketalaridan keng foydalaniladi. Ushbu standartlashtirilgan vositalar motivatsiya, stress, tashvish, ishonch va qoniqish kabi turli xil tuzilmalarni o'lchashi mumkin. Odatda ishlatiladigan anketalar sport musobaqalarida tashvishlanish testi (SCAT) va sport bilan shug'ullanish qobiliyatlari inventarini (ACSI) o'z ichiga oladi.

Kuchli tomonlari :

- Katta guruhlariga boshqarish oson.
- Statistik tahlil uchun miqdoriy ma'lumotlarni taqdim eta oladi.

Cheklovlar :

- Sportchilarning halolligi va o'zini o'zi anglashiga tayanish.
- Psixologik tajribalarning murakkabligini ushlamasligi mumkin.

Intervyular

Intervyu tadqiqotchi va sportchi o'rtasidagi bevosita, yuzma-yuz muloqotni o'z ichiga oladi. Ular tuzilgan bo'lishi mumkin, oldindan belgilangan savollar to'plami yoki tuzilmagan bo'lib, ko'proq ochiq munozaralarga imkon beradi. Suhbatlar sportchilarning shaxsiy tajribalari, fikrlari va his-tuyg'ulari haqida chuqur ma'lumot beradi.

Kuchli tomonlari :

- Boy, batafsil ma'lumotlar.
- Murakkab masalalarni aniqlashtirish va o'rganish imkonini beradi.

Cheklovlar :

- Ko'p vaqt va resurslarni talab qiladi.
- Potentsial uchun suhbatdosh tarafkashlik .

Psixofiziologik Chora-tadbirlar

Psixofiziologik o'lchovlar psixologik holatlar va fiziologik reaksiyalar o'rtasidagi munosabatni baholaydi. Umumiy usullar yurak urish tezligini, kortizol darajasini va miya faoliyatini (masalan, EEG) kuzatishni o'z ichiga oladi. Ushbu chora-tadbirlar stress, tashvish va boshqa psixologik omillarning jismoniy ishlashga qanday ta'sir qilishi haqida ob'ektiv ma'lumotlarni taqdim etishi mumkin.

Kuchli tomonlari :

- Maqsad va miqdoriy bo'lishi mumkin ma'lumotlar .
- Psixologik holatlarning fiziologik asoslarini ochib bera oladi.

Cheklovlar :

- Maxsus uskunalar va tajriba talab qiladi.
- Intruziv bo'lishi mumkin va tabiiy xatti-harakatni o'zgartirishi mumkin.

Eksperimental dizaynlar

Eksperimental dizaynlar bir yoki bir nechta o'zgaruvchilarning sportchilarning ishlashi va psixologik holatiga ta'sirini kuzatish uchun manipulyatsiya qilishni o'z ichiga oladi. Bu usul tadqiqotchilarga sabab-oqibat munosabatlarini o'rnatish va aniq farazlarni sinab ko'rish imkonini beradi. Umumiy eksperimental aralashuvlar aqliy qobiliyatlarni o'rgatish, dam olish usullari va maqsadlarni belgilash dasturlarini o'z ichiga oladi.

Kuchli tomonlari :

- Sabab-ta'sir munosabatlarini o'rnatish qobiliyati.
- Boshqariladigan muhit begona o'zgaruvchilarni minimallashtiradi.

Cheklovlar :

- may etishmasligi ekologik amal qilish .
- Psixologik holatlarni manipulyatsiya qilishda axloqiy mulohazalar.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, sportchilarning faoliyatini psixologik nuqtai nazardan o'rganish ularning samaradorligi va farovonligini optimallashtirish uchun juda muhimdir. Kuzatish kabi umumiy psixologik usullar,

intervyular, so'rovlar va psixologik baholashlar sportchi psixologiyasining turli jihatlari haqida ma'lumot to'plashning qimmatli usullarini taklif qiladi .

sportchilar o'ylaydi, his qiladi va o'zini tutadi, tadqiqotchilar, tadqiqotchilar va murabbiylarga ularning ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishga yordam beradi va ularni yanada samarali qo'llab-quvvatlaydi . Ushbu usullardan foydalangan holda tadqiqotchilar va amaliyotchilar bizning bilimimizni oshirishi mumkin psixologiya sportchilarning faoliyatiga ta'sir etuvchi va natijada samaradorlikni va umumiy muvaffaqiyatni yaxshilaydigan omillar dala sudi. Sportchilar faoliyatini psixologik metodlar orqali o'rganish sport natijalariga ta'sir etuvchi ruhiy va emotsional omillar haqida qimmatli ma'lumotlarni beradi. Kuzatish usullari, o'z-o'zidan hisobot berish anketalari, intervyular, psixofiziologik o'lchovlar va eksperimental dizaynlarning har biri o'ziga xos afzalliklar va cheklovlarni taklif qiladi. Ushbu usullarni birlashtirgan holda, tadqiqotchilar va amaliyotchilar sportchilarning psixologik dinamikasi

haqida keng qamrovli tushunchani ishlab chiqishlari mumkin, bu esa yanada samarali aralashuvlar va qo'llab-quvvatlash strategiyalariga olib keladi. Kelajakdagi tadqiqotlar ushbu usullarni takomillashtirish va ularning turli sport kontekstlarida qo'llanilishini o'rganishni davom ettirishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Olimjonovna, K. O. (2023). AYOLLARDA REPRODUKTIV TIZIM FAOLIYATINING O'ZGARISHIDA GIPOTERIOZ BILAN BIRGA KECHISHI. *Talim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 10(3), 174-179.

2. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM AND REPRODUCTIVE DYSFUNCTION IN WOMEN. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(5), 75-82.

3. Komiljonova, O. (2024). THE USE OF GINGER FOR MEDICINAL DISEASES BASED ON TRADITIONAL MEDICINE. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 3(1), 203-211.

4. Olimjonovna, K. O. (2024). MORPHOLOGICAL CRITERIA OF THE THYMUS IN CONGENITAL HEART DISEASE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(6), 197-202.

5. Olimjonovna, K. O. (2024). CLINICAL AND MORPHOLOGICAL ASPECTS OF THE TOPOGRAPHIC ANATOMY OF THE PARATHYROID GLANDS. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 36(6), 209-217.

6. Olimjonovna, K. O. (2024). 2-TIP QANDLI DIABETNI DAVOLASHDA AYURVEDA YONDASHUVINING AHAMIYATI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 39(5), 132-143.

7. Olimzhonovna, K. O. (2024). DIABETIC NEUROPATHY: ETIOLOGY, PATHOGENESIS, CLINICAL FEATURES AND TREATMENT APPROACHES. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(3), 159-166.

8. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM IN MENOPAUSAL WOMEN RECOMMENDATIONS DEVELOPED ON THE BASIS OF EXPERIENCE. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(4), 228-235.

9. Olimjonovna, K. O. (2024). INVESTIGATION OF DISTINCTIVE SKIN ALTERATIONS IN MENOPAUSAL WOMEN AFFECTED BY HYPOTHYROIDISM. *PEDAGOG*, 7(5), 302-310.

10. Olimjonovna, K. O. (2024). ПОНИМАНИЕ ПРИЧИН И ФАКТОРОВ РИСКА ДИАБЕТА. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 8-14.

11. Olimjonovna, K. O. (2024). СВЯЗЬ МЕЖДУ ДИАБЕТОМ И ЗАБОЛЕВАНИЯМИ СЕРДЦА. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 36-42.

12. Olimjonovna, K. O. (2024). УПРАВЛЕНИЕ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА С ПОМОЩЬЮ ДИЕТЫ И УПРАЖНЕНИЙ. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 22-28.

13. Olimjonovna, K. O. (2024). THE LINK BETWEEN DIABETES AND HEART DISEASE. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 29-35.
14. Olimjonovna, K. O. (2024). UNDERSTANDING THE CAUSES AND RISK FACTORS OF DIABETES. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 1-7.
15. Olimjonovna, K. O. (2024). MANAGING TYPE 2 DIABETES THROUGH DIET AND EXERCISE. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 15-21.
16. Olimjonovna, K. O. (2024). КРИТЕРИИ ВРОЖДЕННОГО ПОРОКА СЕРДЦА. *MASTERS*, 2(5), 33-39.
17. Olimjonovna, K. O. (2024). ДИАБЕТ И БЕРЕМЕННОСТЬ: ЧТО НУЖНО ЗНАТЬ. *MASTERS*, 2(5), 18-24.
18. Olimjonovna, K. O. (2024). ИСПОЛЬЗУЙТЕ АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ СИМПТОМОВ ДИАБЕТА. *MASTERS*, 2(5), 25-32.
19. Olimjonovna, K. O. (2024). DIABETES AND PREGNANCY: WHAT TO FOLLOW. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 93-99.
20. Olimjonovna, K. O. (2024). QANDLI DIABET VA HOMILADORLIK: NIMANI BILISHINGIZ KERAK. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 43-49.
21. Olimjonovna, K. O. (2024). EXPLORING ALTERNATIVE THERAPIES FOR MANAGING DIABETES SYMPTOMS. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 100-106.
22. Olimjonovna, K. O. (2024). TUG'MA YURAK KASALLIKLARI MEZONLARI. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 57-63.
23. Olimjonovna, K. O. (2024). QANDLI DIABET BELGILARINI BOSHQARISH UCHUN MUQOBIL DAVOLASH USULLARI TADBIQ QILISH. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 50-56.
24. Olimjonovna, K. O. (2024). TYPES OF CONGENITAL HEART DISEASES. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 107-113.
25. Qobilovna, A. M. (2024). SOCIAL PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS OF FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE. *MASTERS*, 2(5), 62-68.
26. Qobilovna, A. M. (2024). SOCIAL PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS OF FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PRIMARY SCHOOL TEACHERS. *MASTERS*, 2(5), 69-75.
27. Qobilovna, A. M. (2024). СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 347-354.
28. Qobilovna, A. M. (2024). КОММУНИКАТИВНЫЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ ШКОЛ. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 362-370.

29. Qobilovna, A. M. (2024). СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 340-346.
30. Qobilovna, A. M. (2024). BOSHLANGANCHI SINFI O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV KOMPETENTSIYALARI. *MASTERS*, 2(5), 83-90.
31. Qobilovna, A. M. (2024). ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В СОЦИАЛЬНОЙ ПСИХОЛОГИИ. *MASTERS*, 2(5), 76-82.
32. Qobilovna, A. M. (2024). FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN SOCIAL PSYCHOLOGY. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 355-361.
33. Qobilovna, A. M. (2024). COMMUNICATIVE COMPETENCIES OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS. *PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI*, 2(4), 89-96.
34. Qobilovna, A. M. (2024). BOSHLANG'ICH MAKTAB O'QITUVCHILARIDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTSIYANI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOIIY PSIXOLOGIK OMILLARI. *PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI*, 2(4), 75-81.
35. Qobilovna, A. M. (2024). IJTIMOIIY PSIXOLOGIYA FANIDAN KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYANI SHAKLLANTIRISH. *PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI*, 2(4), 82-88.
36. Qobilovna, A. M. (2024). KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYATNI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOIIY PSIXOLOGIK ANTRORLARI. *PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA ILMIY JURNALI*, 2(4), 68-74.
37. Qobilovna, A. M. (2024). INVESTIGATING THE ISSUE OF COMMUNICATIVE AND ORGANIZATIONAL SKILLS IN PSYCHOLOGY. *PEDAGOG*, 7(5), 601-609.
38. Атавуллаева, М. К. (2023). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ. *European research*, (3 (81)), 39-41.
39. Атавуллаева, М. (2024). ПРОЯВЛЕНИЕ АСПЕКТОВ КОММУНИКАТИВНОЙ КВАЛИФИКАЦИИ В ХОДЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. *Журнал академических исследований нового Узбекистана*, 1(1), 14-18.
40. Атавуллаева, М. К. (2023). РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ СОЦИАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ В ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ. *European research*, (3 (81)), 41-43.
41. Qobilovna, A. M. (2024). MANIFESTATION OF FACTORS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL ACTIVITY. *International Journal of Pedagogics*, 4(01), 66-73.
42. Qobilovna, A. M. (2023). PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' COMMUNICATIVE COMPETENCE FACTORS. *International Journal of Pedagogics*, 3(12), 169-175.

43. Qobilovna, A. M. (2023). PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF FACTORS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS. *International Journal of Pedagogics*, 3(11), 131-137.
44. Qobilovna, A. M. (2022). BOSHLANG 'ICH SINF O 'QITUVCHILARIDA KOMMUNIKATIV KOMPITENTLIK SHAKLLANISHINING IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, (Special Issue 1), 102-105.
45. Qobilovna, A. M. (2023). Communicative Competence As A Factor Of Teacher's Professional Competency. *American Journal Of Social Sciences And Humanity Research*, 3(09), 32-44.
46. Ataullayeva, M. (2024). COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A FACTOR OF PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A FUTURE SPECIALIST. *Журнал академических исследований нового Узбекистана*, 1(2), 17-22.
47. Obidovna, D. Z. (2022). GENDER DIFFERENTIATION OF MASCULINE AND FEMININE VERBALIZATION. *European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 2(05), 59-65.
48. Djalilova, Z. O. (2021). Studies on gender linguistics in the field of Uzbek language. *Academic research in educational sciences*, 2(3), 391-397.
49. Obidovna, D. Z., & Denis, S. (2021). Formulas of speech etiquette in a gender-engineered communication strategy. *Central asian journal of theoretical & applied sciences*, 2(6), 5-11.
50. Obidovna, D. Z. (2021). Comparative Analysis Of Uzbek Men's And Women's Speech Through The Prism Of Gender Linguistics. *Central Asian journal of literature, philosophy and culture*, 2(2), 22-26.
51. Obidovna, D. Z. (2022). Speech Behavior and its Gender Specificity on the Basis of the Main English Language Variants. *Middle European Scientific Bulletin*, 22, 199-205.
52. Obidovna, D. Z. (2021). Gender issues in foreign theoretical linguistics: concerning the history of the issue. *Gender issues*, 7(6).
53. JALILOVA, Z. O. (2021, March). ON THE FORMATION OF THE LANGUAGE OF SCIENTIFIC LITERATURE IN THE HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE. In *E-Conference Globe* (pp. 18-22).
54. Jalilova, Z. O. (2020). Concerning the issue of terms, having a place with various morphological classes (in view of the example of the terminological arrangement of social action). *Новый день в медицине*, (4), 501-503.
55. Djalilova, Z. O., Juraev, S. S., & Kosimov, S. M. (2021). LATIN AS A PROFESSIONAL LANGUAGE OF MEDICAL WORKERS. *Международный научно-практический электронный журнал «МОЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КАРЬЕРА»*. Выпуск № 23 (том 1)(апрель, 2021). Дата выхода в свет: 30.04. 2021., 79.
56. Jalolov, T. S. (2024). ПОРЯДОК СОЗДАНИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ТЕСТОВЫХ ПРОГРАММ. *PEDAGOG*, 7(6), 145-152.

57. Jalolov, T. S. (2024). BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA MULTIMEDIA TEXNOLOGIYALARI ORQALI IJODIY FIKRLASHNI KUCHAYTIRISH. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 64-70.
58. Jalolov, T. S. (2024). PYTHONNING MATEMATIK KUTUBXONALARINI O'RGANISH: KENG QAMROVLI QO'LLANMA. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 71-77.
59. Jalolov, T. S. (2024). DASTURLASHDA INGLIZ TILINING AHAMIYATI. *BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI*, 2(5), 78-84.
60. Jalolov, T. S. (2024). EXPLORING THE MATHEMATICAL LIBRARIES OF PYTHON: A COMPREHENSIVE GUIDE. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 121-127.
61. Jalolov, T. S. (2024). ENHANCING CREATIVE THINKING IN ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS THROUGH MULTIMEDIA TECHNOLOGIES. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 114-120.
62. Jalolov, T. S. (2024). THE IMPORTANCE OF ENGLISH IN PROGRAMMING. *WORLD OF SCIENCE*, 7(5), 128-134.
63. Жалолов, Т. (2023). Использование математических методов в психологических данных (с использованием программного обеспечения SPSS). *in Library*, 4(4), 359-363.